GAZETA ŚCIENNA »NOWINY« DLA POLSKIEJ WSI
Sierpień 1943/II
Numer 66

W trwającej od kilku tygodni na Wschodzie największej w tej wojnie bitwie wyniszczającej, decydującą rolę odgrywa broń pancerna. Czołgi niemieckie typu „Tygrys" wykazały tu w całej pełni swoją wyższość pod względem wyposażenia technicznego i wytrzymałości. Na zdjęciu widzimy czołgi niemieckie na pozycji wypadowej.

KRONIKA

● Ważne narady o charakterze wojskowym i politycznym odbyły się niedawno w głównej kwaterze Hitlera. Wziął w nich udział oprócz czołowych osobistości armii niemieckiej oraz polityków Rzeszy również ambasador japoński w Berlinie, generał Oszima. Narady te — jak słychać — poświęcone były aktualnym zagadnieniom sytuacji obecnej. Jest rzeczą zrozumiałą, że nie tylko w Anglii i w Ameryce, lecz również w państwach neutralnych kursują liczne pogłoski o ważnym znaczeniu tych narad. Oczekiwane są decyzje o daleko idącym znaczeniu wojskowym i politycznym.

● Zmiana reżimu nastąpiła we Włoszech. Król włoski uwzględnił prośbę Mussoliniego i zgodził się na jego dymisję. Kierownictwo nowego rządu objął marszałek Badoglio, b. szef sztabu armii włoskiej. Anglicy i Amerykanie, którzy przywiązali olbrzymie nadzieje do ustąpienia Mussoliniego, doznali nowego rozczarowania. Otóż od razu nowy rząd włoski oświadczył, że nie ma mowy o tym, aby Włochy złożyły broń. Wprost przeciwnie, są one zdecydowane walczyć przy boku Niemiec do ostatniej chwili. W odpowiedzi na to Anglicy i Amerykanie rozpoczęli ponowną akcję bezwzględnego bombardowania miast włoskich. Łudzą się, że terrorem podjętym w stosunku do włoskiej ludności cywilnej złamią oni wolę rządu włoskiego co do dalszego stawiania oporu. W toku tej akcji samoloty amerykańskie zbombardowały również Rzym. Fakt ten wywołał olbrzymie oburzenie w całym świecie katolickim. Na ręce Ojca św. nadeszły liczne telegramy wyrażające współczucie katolików ze wszystkich części świata. Papież, który od razu po zakończeniu alarmu lotniczego opuścił Watykan celem niesienia osobistej pomocy ofiarom bomb amerykańskich, wyraził się bardzo ostro w stosunku do metod stosowanych obecnie przez aliantów wobec włoskiej ludności cywilnej.

● Stan zdrowotny mieszkańców Unii Sowieckiej jest katastrofalny. Jeden z miesięczników angielskich w związku z tym przypomina, że w czasie czterech lat na obszarze Unii Sowieckiej 3 miliony ludzi padło ofiarą samego tylko tyfusu plamistego.

● Los nieszczęśliwych Polaków w Unii Sowieckiej został obecnie potwierdzony ciekawymi wywodami prasy angielskiej. Wynika z nich, że dotychczas setki tysięcy Polaków zmarło tam z powodu nędzy i zimna. Potwierdza się również, że milion Polaków został wywieziony przez bolszewików na Sybir.

● Wielka doroczna konferencja episkopatu niemieckiego odbyła się onegdaj w historycznym mieście niemieckim Fulda. Na ręce przewodniczącego konferencji ks. biskupa Bertrama nadeszło orędzie Papieża, którego treść była odczytana na posiedzeniu inauguracyjnym. Orędzie to było utrzymane w tonie bardzo serdecznym. Również na posiedzeniu inauguracyjnym wygłosił przemowę jeden z biskupów niemieckich wspominając o stosunkowo wysokiej liczbie uszkodzonych i zniszczonych wskutek ataków powietrznych aliantów budynków kościelnych.

● „Prawdziwe powody obecnej wojny tkwią w niedających się utrzymać warunkach pokoju zawartego po zakończeniu poprzedniej wojny światowej" — tak stwierdza znany dziennikarz turecki, dodając, że pokój ten został podyktowany przez upojone zwycięstwem narody, które nie odczuwały żadnych skrupułów przy kawałkowaniu świata według własnych egoistycznych życzeń.

● Nową podróż przez Ocean Atlantycki odbył premier brytyjski, Churchill. Na terenie amerykańskim odbył on rozmowy z prezydentem Stanów Zjednoczonych, Rooseveltem. Tematem tych rozmów miała być sytuacja, w której znaleźli się alianci. Jak donoszą gazety amerykańskie, w toku tych narad miała zapaść decyzja o rozpoczęciu tak zwanej „wojny nerwów" przeciw Niemcom. Tłumaczą to faktem, że straty aliantów w ostatnim czasie były bardzo poważne, szczególnie podczas walk o Sycylię. Są głosy stwierdzające, że alianci podlegają grubej omyłce, jeżeli wierzą, jakoby gołosłowna ich propaganda mogła przyspieszyć koniec wojny, albo nawet przyczynić się do klęski Niemiec, podczas gdy dotychczas broń Anglików i Amerykanów daremnie walczyła o zwycięstwo.

Daremna ofensywa chlebowa Bolszewików

Moskwa za wszelką cenę chce odzyskać spichlerz zbożowy Ukrainy

Na froncie wschodnim od siedmiu tygodni trwa największa w tej wojnie bitwa materiałowa. Stawiając wszystko na jedną kartę, bolszewicy ściągnęli na front w niespotykanych ilościach wszystkie swoje rezerwy materiałów wojennych i ludzi i rzucając je do walki nie zważają na straty, które przeszły wszelkie oczekiwania. Od początku ofenzywy letniej, aż do chwili obecnej bolszewicy stracili 12.500 czołgów, przeszło 5.000 dział i ponad 1.250.000 poległych żołnierzy wraz z przynależnym materiałem.

Dzięki ruchomej taktyce, sile ogniowej niemieckich czołgów oraz potędze przebojowej nowego niemieckiego oręża bojowego — wojska niemieckie odrzuciły wszystkie ataki i za wyjątkiem kilku nieznacznych zmian w rejonie Orła i Biełgorodu, cały front pozostał niezachwiany. Dywizje niemieckie toczą tu ciężkie walki, gdyż dowództwo sowieckie pragnie uzyskać jakiekolwiek sukcesy terenowe bez względu na ofiary. Natomiast zamierzenia dowództwa niemieckiego idą w kierunku zużycia sił przeciwnika. Przestrzenie i nieznaczne straty terenowe nie odgrywają przy tym decydującej roli. Dowództwu niemieckiemu chodzi przede wszystkim o zadanie nieprzyjacielowi jak największych strat w materiale i ludziach, a taktyka ta będzie miała daleko idące następstwa dopiero w czasie późniejszym.

Do tak rozpaczliwych i kosztownych wysiłków w celu uzyskania sukcesów terenowych zmusza Związek Sowietów nie dająca się już ukryć ciężka sytuacja wewnętrzna. Obserwatorzy zagraniczni donoszą z Moskwy, że ludność Związku Sowietów cierpi niesłychaną tragedię. Przeszło cztery miliony przeważnie młodych ludzi poległo, a jeszcze większa ilość stała się inwalidami. Strata śpichrza Sowietów — Ukrainy i powołanie olbrzymiej ilości rolników do wojska tak zdezorganizowały gospodarkę żywnościową Unii Sowieckiej, że w nadchodzącej zimie ludność cierpieć będzie straszny głód, a tym samym Sowiety wejdą na drogę do pewnej klęski. Ta właśnie ciężka sytuacja zmusiła władze sowieckie do szukania sukcesów terenowych na froncie i rozpaczliwych prób odbicia Ukrainy bez względu na straty. A straty te są z każdym dniem większe. W jednym tylko dniu 19 sierpnia bolszewicy stracili 486 czołgów i 81 samolotów. Najbliższa przyszłość pokaże, jak wielkie będzie miała dla bolszewików znaczenie wysokość tych strat. Rezultat tej wielkiej wyniszczającej bitwy, która trwa jeszcze, może mieć nieobliczalne następstwa dla wyniku całej wojny na wschodzie.

Wojska niemiecko — włoskie opuściły Sycylię. Jest to wyspa położona na Morzu Śródziemnym u południowego krańca Włoch i stanowi jakby przedpole do twierdzy europejskiej. Wycofanie odbyło się planowo, wraz z całym wyposażeniem i zapasem uzbrojenia, po uprzednim zniszczeniu wszystkich obiektów wojskowych. Zabrano ze sobą nawet wszystkich jeńców alianckich. Dywizje północno — amerykańskie i angielskie okupiły zdobycie Sycylii bardzo wielkimi stratami.

Na okupowanych terenach Wschodnich mimo bliskości frontu i zniszczeń spowodowanych wojną, życie gospodarcze wraca do normalnych warunków. Zdjęcie nasze przedstawia wnętrze jednej z fabryk na terenie przyfrontowym, wytwarzającej seryjnie uprząż dla koni. W środku widzimy czeladniczkę rymarską, zawód bardzo rzadko obierany przez kobiety Zachodniej Europy.

Na lewo: Na froncie wschodnim zastosowano nową broń niemiecką, która zdała świetnie egzamin bojowy. Chodzi tu o sześciolufowe miotacze granatów rozpryskowych, ogniowych i dymnych. Pułki tych miotaczy kompletnie zmotoryzowane i przystosowane do terenu, odegrały olbrzymią rolę w wielkich bitwach, jakie się obecnie toczą na Wschodzie. Miotacz taki widzimy na zdjęciu obok.

Na prawo: Grób rodzinny domu Paccelli z którego pochodzi obecny Papież, zniszczony podczas ostatniego nalotu na Rzym. Wielkie zniszczenie cmentarza widzimy na dalszym planie zdjęcia.

Nowe szczegóły tegorocznego premiowania

Praktyczne przykłady dla dostawców zboża, jarzyn, ziemniaków i bydła

W poprzednim numerze Gazety Ściennej omówiliśmy dokładnie tegoroczny system kontyngentów i premii. Przy tej okazji wykazaliśmy także na praktycznych przykładach pod jakim względem korzystniejsza jest tegoroczna akcja premiowa w porównaniu z zasadami stosowanymi w ubiegłym roku. W niniejszym numerze podamy szereg dalszych wyjaśnień, przedstawiając w nich naszym Czytelnikom cztery nowe przykłady, z których każdy z naszych czytelników-gospodarzy może wyciągnąć wnioski o własnych możliwościach, jakie osiągnąć może odstawiając kontyngent. Uwzględniliśmy przy tym najważniejsze produkty rolne, a mianowicie: zboże, jarzyny, ziemniaki i bydło.

1. przykład: zboże

Producent dostarczył:

160 kg pszenicy = 208 jednostek prem.
250 kg żyta = 250 jednostek premiowych,
80 kg grochu pastewnego = 96 jednostek premiowych.
Razem 554 jednostek premiowych = 55 punktów premiowych.

Dostawca ten otrzymuje:

10 znaczków każdy po 5 punktów prem. = 50 punktów premiowych,
5 znaczków każdy po 1 punkt prem. = 5 punktów premiowych.
Razem 55 punktów premiowych.

Wydane znaczki premiowe odpowiadają:

11 punktów prem. na wódkę = 2 l 3/4 ltr. wódki
11 punktów prem. na papierosy = 165 szt. papierosów
11 punktów prem. na mat. włókiennicze = 11 punktów odzieżowych
6 punktów prem. na żelazo = 1 l 1/2 kg żelaza albo wyrobów żel.
6 punktów prem. na środki do prania = za 6 zł. środków do prania
5 punktów prem. na skórę = za 5 zł. skóry albo wyrobów sk.
5 punktów prem. na art. gospodarstwa dom. = za 2 zł. 50 gr. art. gospodarstwa domowego.
Razem 55 punktów premiowych.

2. przykład: jarzyny

Producent dostarczył:

Jarzyn o wartości sprzedażnej 250 zł. = 230 jednostek premiowych = 23 punktów premiowych.

Dostawca ten otrzymuje:

10 znaczków każdy po 2 punkty premiowe = 20 punktów premiowych.

Pozostałe 3 punkty zapisuje się mu na punkcie odbiorczym na jego dobro i doliczy się je przy najbliższej dostawie.

Wydane znaczki premiowe odpowiadają:

4 punkty prem. na wódkę = 1 litr wódki
4 punkty prem. na papierosy = 60 szt. papierosów
4 punkty prem. na mat. włókiennicze = 4 punkty odzieżowe
2 punkty prem. na żelazo = 1/2 kg żelaza albo wyrobów żel.
2 punkty prem. na skórę = za 2 zł. skóry albo wyrobów skórz.
2 punkty prem. na środki do prania = za 2 zł. środków do prania albo świec
2 punkty prem. na art. gospod. dom. = za 1 zł. artykułów gospodarstwa domowego.
Razem 20 punktów premiowych.

3. przykład: ziemniaki

Producent dostarczył:

10 000 kg ziemniaków o wartości sprzedażnej 800 zł. = 2400 jednostek premiowych = 240 punktów premiowych.

Dostawca ten otrzymuje:

10 znaczków każdy po 20 punktów premiowych = 200 punktów premiowych
20 znaczków każdy po 2 punkty premiowe = 40 punktów premiowych
Razem = 240 punktów premiowych.

Wydane znaczki premiowe odpowiadają:

48 punktów prem. na wódkę = 12 ltr. wódki
48 punktów prem. na papierosy = 720 szt. papierosów
48 punktów prem. na mat. włókiennicze = 48 punktów odzieżowych
24 punktów prem. na żelazo = 6 kg żelaza albo wyrobów żel.
24 punktów prem. na skórę = za 24 zł. skóry albo wyrobów skórz.
24 punktów prem. na środki do prania = za 24 zł. środków do prania albo świec
24 punktów prem. na sprzęty gosp. dom. = za 12 zł. artykułów gospodarstwa domowego.
Razem 240 punktów premiowych.

4. przykład: bydło

Producent dostarczył:

1 sztukę bydła klasy rzeźnej C żywej wagi 278 kg = 1390 jednostek prem. = 140 punktów premiowych.

Dostawca ten otrzymuje:

10 znaczków prem. każdy po 10 punktów premiowych = 100 punktów premiowych.
Razem 140 punktów premiowych.

Wydane znaczki premiowe odpowiadają:

28 punktów premiowych na wódkę = 7 ltr. wódki
28 punktów premiowych na papierosy = 480 szt. papierosów
28 punktów premiowych na mat. włókiennicze = 28 punktów odzieżowych
14 punktów premiowych na żelazo = 3 l 1/2 kg żelaza albo wyrobów żel.
14 punktów premiowych na skórę = za 14 zł. skóry albo wyrobów skórz.
14 punktów premiowych na środki do prania = za 14 zł. środków do prania
14 punktów premiowych na art. gospod. dom. = za 7 zł. artykułów gospodarstwa domowego.
Razem 140 punktów premiowych.

Co słychać? w Gen. Gubernatorstwie

Orędzie do ludności wiejskiej wydał w związku z zabezpieczeniem tegorocznych zbiorów Generalny Gubernator Dr Frank. W orędziu tym czytamy między innymi:

„Kto wypełni swój obowiązek, może być pewnym, że skorzysta z ochrony i uznania oraz, że do jego dyspozycji będzie oddane w wystarczającym stopniu to wszystko, czego sam potrzebuje do życia. Po wypełnieniu ustalonych kontyngentów producenci skorzystają z przynależnego im większego własnego spożycia dla nich samych oraz dla ich gospodarstw. Dzięki nowej akcji premiowej mogą oni za dostawę swych produktów otrzymać wszystkie potrzebne towary, a wyższe ceny w dziedzinie gospodarki mlekiem i bydłem zapewniają im lepsze i pewniejsze plony ich wysiłków."

◆

Agencja „Telepress" dowiaduje się, że prace przygotowawcze związane z nowym uregulowaniem sprawy wyżywienia ogółu ludności są na ukończeniu.

◆

W celu ochrony płodów rolnych władze wydały rozporządzenie, na mocy którego do dnia 31 sierpnia nie wolno przebywać na polach i drogach polnych od godziny 22 do 5-ej rano, a począwszy od dnia 1 września od 21 do 5 rano. Przebywanie na polach w tych godzinach jest dozwolone tylko dla tych osób, które pełnią funkcję dozoru pól i mają odpowiednie legitymacje wystawione przez władze gminne.

◆

Członkowie rodzin po polskich oficerach zamordowanych przez bolszewików w Katyniu otrzymają te same zasiłki, co członkowie rodzin żołnierzy byłego państwa polskiego poszkodowanych i poległych w roku 1939.

◆

Istnieje obecnie możliwość wstąpienia do służby Polskiej Policji Mundurowej w Gen. Gub. Zgłoszenia ochotników przyjmują wszystkie placówki Policji Porządkowej. Osoby odbywające obecnie Służbę Pracy zgłaszają się do placówek Polskiej Służby Budowlanej.

◆

Wiadomości nadchodzące z okolic wiejskich i całego Generalnego Gubernatorstwa świadczą o tym, że ludność wiejska w tym roku jest jeszcze bardziej niż w roku ubiegłym zainteresowana sprawą kontyngentów i premii. W punktach odbiorczych i w spółdzielniach zanotowano niezwykły ruch. Jak słychać nie tylko nowo wydane znaczki premiowe, ale i towary premiowe prawie wszędzie są już do dyspozycji.

◆

Zakaz budowania obowiązuje obecnie również na terenie Gen. Gub. Odnośne rozporządzenie ukazało się w numerze 50-tym Urzędowego Dziennika Rozporządzeń. Na zasadzie tego zarządzenia nie wolno już bez zezwolenia wykonywać żadnych robót budowlanych związanych z budową nadziemną lub podziemną, łącznie ze związanymi z tym robotami ubocznymi. Wyjęte spod zakazu są roboty konserwacyjne i remonty konieczne ze względów bliżej określonych we wymienionym zarządzeniu.

Tak wygląda znaczek premiowy.

Jak można odczytać z napisu, posiada on wartość pięciu punktów i uprawnia do nabycia żelaza i wyrobów żelaznych. Poza znaczkami na żelazo istnieją analogiczne znaczki, różniące się od siebie tylko rysunkiem i napisem, a wydane na następujące towary: 1) skórę, 2) wódkę, 3) sprzęty gospodarstwa domowego, 4) środki do prania, 5) towary włókiennicze, 6) papierosy. Poszczególne znaczki premiowe zależnie od wartości punktów różnią się wielkością i kolorem. Znaczki premiowe jednopunktowe są niebieskie, znaczki na dwa punkty są czerwono-brązowe, na pięć punktów zielone, na dziesięć punktów ciemno-brązowe, na dwadzieścia punktów czerwono-fioletowe i na 50 punktów pomarańczowe. Znaczki premiowe nie posiadają tak jak na naszym obrazku napisów polskich, lecz napis niemiecki, aby przez to samo istniała pewność, że określenie ich będzie należycie zrozumiane przez wszystkich, którzy zainteresowani są w akcji kontyngentowej i premiowej.

Żniwa są już ukończone

Na opustoszałych polach pozostały tylko okopowe. Najgorętsza pora roku — okres żniw — minęła. Nie jest teraz czas na wesołe i huczne dożynki. Na całym świecie trwa wojna o wielkie idee i powaga chwili wymaga od rolnika poważnego stosunku do wszystkich swoich czynności, zadań i obowiązków.

Rozpoczął się okres młócki. Na klepiskach stodół rozlegają się głuche uderzenia cepów, a przy stertach zboża — miarowy turkot młóckarni. Sypie się złote ziarno do worków i spichrzy, plon całorocznej pracy i zabiegów rolnika, który patrząc na swój dorobek często i z dumą wspomina stare przysłowie: „Od biedaka, do cesarza — wszystko żyje z gospodarza". Tak, ale nie trzeba zapominać, że za wyprodukowane przez siebie środki żywności rolnik otrzymuje produkty, których nie wytwarza, a które są owocem pracy innych stanów i zawodów.

W czasie wojny, kiedy większość fabryk zajęta jest produkcją uzbrojenia i innych materiałów dla celów wojennych, przedmioty codziennej potrzeby wytwarzane są w mniejszych ilościach i rozdział ich musi być regulowany tak, aby otrzymał je w pierwszym rzędzie ten, który na nie najwięcej zasłużył, a więc rolnik. Dla rolnika w tym roku w drodze akcji premiowej, władze poczyniły daleko idące udogodnienia, z tą myślą, aby otrzymał on za swoje płody zdawane na kontygent jak najwięcej, oczywiście w ilościach na jakie tylko mogą pozwolić warunki wojenne.

Produkty wymiany przez akcję premiową są już przygotowane. Ze zwózką zboża kontyngentowego nie należy zwlekać. Im prędzej będzie ono zwiezione, tym prędzej rolnik otrzyma przygotowane dla niego produkty miasta i tym prędzej i racjonalniej będą rozdzielone produkty wsi wśród ludności pracującej miasta.

Wydawnictwo: „TELEPRESS", Kraków, Dom Prasy.